

حسین رزاقی، مینیاتور‌یست و نگارگر مشه‌دی از خلق اثرش به یاد شهدای جنگ تحمیلی سوم می‌گوید

روایت عاشورایی از شهدای میناب

اثر حسین رزاقی نگاهی توبه‌واقعه عاشورا و شهدای میناب دارد

تصویر بکشد و همین ویژگی باعث شده بسیاری از هنرمندان نسل‌های بعدی نیز از این مکتب تأثیر بگیرند.اومی افزایش،درنگارگری ایرانی حرکت خطوط،ترکیب بندی عناصر و استفاده از رنگ‌ها نقش بسیار مهمی در انتقال حس اثر دارند و

خطوط سیال و رنگ‌های لطیف می‌توانند فضایی ایجاد کنند که مخاطب را به درون اثر بکشاند و با حال و هوای معنوی آن همراه سازند.

- عاشورا، محور معنایی اثر

رزاقی درباره عناصر اصلی این اثر می‌گوید: در این اثر از فضای عاشورایی با محوریت زندگی امام حسین^ع و حضرت علی اصغر^ع الهام گرفته است. این تصویر نمادی از مظلومیت و حقیقت واقعه عاشورا به شمار می‌رود و به گونه‌ای طراحی شده که محور معنایی اثر باشد. در اطراف این تصویر نیز چهره‌هایی از شهدای دانش‌آموزمیناب طراحی شده‌اند

تارابط میان فرهنگ عاشورا و ایثار جوانان این سرزمین به تصویر کشیده شود. در واقع تلاش شده نشان داده شودکه فرهنگ عاشوراصرفایک روایت تاریخی نیست،بلکه مفهومی زنده است که در دوره‌های مختلف الهام بخشی انسان‌ها بوده است.به‌گفته این هنرمند مشه‌دی،ترکیب بندی اثر به‌گونه‌ای طراحی شده که مخاطب در نگاه نخست با فضای عاشورایی آن روبه رو شود و سپس با مشاهده دیگر عناصر تصویری، به

طنین همتی ا هنر در طول تاریخ همواره یکی از مؤثرترین زبان‌ها برای بیان تجربه‌های انسانی و ثبت لحظات سرنوشت ساز جوامع بوده است. در بسیاری از دوره‌ها، زمانی که جامعه با وقایع بزرگ یا تحولات اجتماعی روبه‌رو بوده، هنرمندان تلاش کردند با بهره‌گیری از ظرفیت‌های هنر، دغدغه‌های اجتماعی و ارزش‌های فرهنگی را بازتاب دهند. به همین دلیل بخش قابل توجهی از آثار ماندگار تاریخ هنر در دوره‌هایی خلق شده‌اند که ملت‌ها با جنگ یا رویدادهای تأثیرگذار تاریخی روبه‌رو بوده‌اند. در این میان، مفهوم ایثار و شهادت یکی از موضوع‌های مهمی است که در هنر ایرانی بازنمایی گسترده داشته است. از روایت‌های عاشورایی در نگارگری‌های دوره صفوی گرفته تا پرده‌های قهوه‌خانه‌ای و آثار هنری معاصر، هنرمندان کوشیده‌اند با زبان تصویر، روایت‌هایی از فداکاری، مظلومیت و ایستادگی را بیافرینند. چنین آثاری علاوه بر جنبه هنری، حامل پیام‌های فرهنگی و معنوی نیز هستند و می‌توانند نقش مهمی در انتقال این مفاهیم به نسل‌های مختلف ایفا کنند.

حسین رزاقی، هنرمند مینیاتور‌یست مشه‌دی، در تازه‌ترین اثر خود تلاش کرده است با بهره‌گیری از زبان نگارگری ایرانی، پیوندی میان فرهنگ عاشورا و یاد شهدای دانش‌آموز میناب برقرار کند. اثری که با ترکیب عناصر نمادین، رنگ‌های لطیف و فضایی معنوی، کوشیده است روایت تصویری تازه‌ای از مفهوم ایثار و شهادت ارائه دهد.

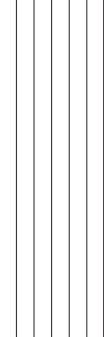
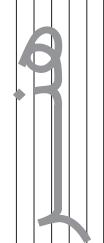
- الهام از فرهنگ عاشورا در شکل‌گیری اثر

رزاقی درباره این اثر هنری توضیح می‌دهد که این اثر در ابعاد ۵۰ در ۷۰ سانتی‌متر و با تکنیک اکریلیک اجرا شده است و در طراحی و ترکیب بندی آن تلاش شده فضایی شکل بگیرد که مخاطب بتواند پیوند میان فرهنگ عاشورا و یاد و خاطره شهدای میناب را درک کند.به گفته این هنرمند، شکل‌گیری ایده اولیه اثر از علاقه شخصی او به روایت مفاهیم معنوی در قالب هنر نگارگری نشئت گرفته است وبرایش مهم بوده هنر تنها به خلق تصاویر زیبا محدود نشود، بلکه بتواند حامل پیام و معنا باشد. به همین دلیل در آثارش اغلب به موضوعاتی می‌پردازد که ریشه در فرهنگ و باورهای جامعه دارند. رزاقی معتقد است: پرداختن به چنین موضوع‌هایی در هنر می‌تواند به حفظ و انتقال ارزش‌های فرهنگی کمک کند. به باور او زمانی که یک مفهوم در قالب اثر هنری ارائه می‌شود، امکان ارتباط عاطفی مخاطب با آن افزایش می‌یابد و همین مسئله سبب می‌شود پیام اثر تأثیر عمیق‌تری بر مخاطب بگذارد.

این هنرمند درباره سبک اجرایی اش و الهام از مکتب استاد محمود فرشچیان بیان کرد: آثار فرشچیان همواره برایش الهام بخش بوده است و تلاش کرده در این کار نیز از فضای معنوی و ترکیب بندی‌های پویای آن مکتب بهره بگیرد. به گفته این مینیاتور‌یست، آثار فرشچیان نشان داده‌اند که نگارگری ایرانی می‌تواند با بیانی تازه و خلاقانه مفاهیم عمیق دینی و معنوی را به

شهرآرآن
SHAHRAANNEWS.IR

- نمونه‌هایی از تاریخ هنر جهان

این هنرمند در ادامه به نمونه‌هایی از تاریخ هنر جهان اشاره می‌کند و می‌گوید: در طول تاریخ هنرمندان بسیاری با آثار خود به مسائل اجتماعی واکنش نشان داده‌اند. برای مثال فرانسیسکو گویا در آثارش فجایع جنگ را به تصویر کشیده و تلاش کرده رنج انسان‌ها در میدان‌های نبرد را به مخاطب نشان دهد.

او همچنین به اثر مشهور «ترنیکا» اثر پابلو پیکاسو اشاره می‌کند و توضیح می‌دهد که این اثر یکی از مهم‌ترین نمونه‌ها در تاریخ هنر است که با زبان تصویر خشونت و ویرانی جنگ را روایت می‌کند. این اثر نشان می‌دهد هنر می‌تواند فراتر از یک جلوه زیبایی‌شناسانه به ابزاری قدرتمند برای بیان دغدغه‌های انسانی و اجتماعی تبدیل شود.او تأکید می‌کند: چنین نمونه‌هایی نشان می‌دهد هنرمندان در دوره‌های مختلف تلاش کرده‌اند با آثار خود نسبت به مسائل زمانه واکنش نشان دهند و از ظرفیت هنر برای بیان حقیقت استفاده کنند.رزاقی درباره پیشینه روایت عاشورا در هنر ایرانی نیز توضیح می‌دهد: در فرهنگ ایرانی واقعه عاشورا از گذشته در قالب‌های مختلف هنری روایت شده است. نگارگری‌های دوره صفوی، پرده‌های قهوه‌خانه‌ای و بسیاری از آثار نقاشی و خوش‌نویسی از جمله نمونه‌هایی هستند که این سنت هنری را نشان می‌دهند. در واقع این سنت در برهه‌های مختلف زمانی همچنان ادامه دارد و هنرمندان معاصر نیز تلاش می‌کنند با زبان و تکنیک‌های تازه مفاهیم عاشورایی را برای نسل امروز بازآفرینی کنند.

- چالش دیده‌نشدن آثار هنری

این هنرمند با اشاره به چالش‌های هنرمندان می‌گوید: یکی از مشکلات مهم برای بسیاری از هنرمندان این است که آثارشان کمتر دیده می‌شود. گاهی هنرمندان آثار ارزشمندی خلق می‌کنند اما به دلیل کمبود فضاهای مناسب برای نمایش، این آثار آن‌گونه که باید در معرض دید مخاطبان قرار نمی‌گیرد. گسترش فضاهای نمایشگاهی و حمایت از هنرمندان می‌تواند نقش مهمی در معرفی آثار هنری به جامعه داشته باشد.

- لزوم حمایت از هنرمندان

او تأکید می‌کند: برگزاری نمایشگاه‌ها، ایجاد گالری‌ها و حمایت نهادهای فرهنگی می‌تواند به معرفی بهتر آثار هنرمندان کمک کند و زمانی که هنرمندان احساس کنند آثارشان دیده می‌شود انگیزه بیشتری برای خلق آثار جدید خواهند داشت. به باور رزاقی حمایت از هنر تنها به رشد هنرمندان کمک می‌کند بلکه زمینه‌آشنایی بیشتر جامعه با ظرفیت‌های فرهنگی و هنری کشور را نیز فراهم می‌سازد.

این نگارگر مشه‌دی با اشاره به اینکه هنر می‌تواند زبان ماندگار روایت ایثار و فداکاری باشد، افزود: زمانی که اثری درباره شهدا خلق می‌شود در واقع تلاشی برای زنده نگه داشتن یاد و نام آنان برای نسل‌های آینده است. هنرمندان با بهره‌گیری از ظرفیت‌های هنر می‌توانند ارزش‌های انسانی و معنوی را به‌شکلی ماندگار ثبت کنند. ارزش‌هایی که چنین شرایطی هنر ابزاری برای ایجاد می‌دهند و انتقال آن‌ها به نسل‌های آینده اهمیت بسیاری دارد.

ایستگاه
هنر

بازگشت تنوع ژانر به سینماها

وضعیت سینماهای مشهد در حاشیه جنگ سوم تحمیلی

تکتم شریفی نژادادیس از تجاوز دشمن به خاک کشور و شهادت رهبر معظم انقلاب، فرماندهان و مسئولان و مردم عزیزمان، کشور زیر بار غمی سنگین فرو رفت. اما مردم جایگاه اقتدار، مقاومت و ایستادگی را رها نکردند و با حضور مداوم در میدان و خیابان، غیرت و حساسیت خود را به میهن نشان دادند. در این

میان، هنرمندان نیز صحنه را ترک نکردند و آثاری را روانه سینماهای سراسر کشور کردند که هر یک با اشاره به سوژه‌ای دینی به برهه‌های زمانی خاصی از تاریخ ایران اشاره کردند تا نشان دهند خاک و تمدن این مرز و بوم در بزنگاه‌های تاریخی از بین نرفته و در آینده هم با قدرنمایی‌های پوشالی نابود نخواهد شد.

- کمدی در سینما، بیگانه با شرایط جنگ یا مرهمی بر اخبار منفی؟

در این راستا، ابتدای هفته جاری بود که پس از چهل روز حذف فیلم‌های کمدی از سبد ارکان سینمایی، این آثار دوباره به پرده سینماها بازگشتند تا باز هم میزبان مخاطبانشان باشند. اختلاف نظر مخاطبان پس از این تصمیم نیز خودنمایی کرد و نظر منفی برخی دیگر از تماشاگران را به میان آورد، چنان‌که برخی معتقد بودند که در جامعه امروز، آثار کمدی با حال مردم بیگانه است و می‌توان از سرگیری ارکان این آثار را به زمانی موکول کرد که مردم روان آرام‌تری داشته باشند. نظرات مخالف این دیدگاه هم کم نبود؛ برخی از مخاطبان بازگشت فیلم‌های کمدی به سینما را نکته مثبتی ارزیابی کردند و در این باره گفتند: «این مسیر راهی برای کنار گذاشتن بار منفی اخبار و غم این روزهاست.» برخی دیگر نیز با نگاهی متفاوت، کیفیت آثار روی پرده را هرچند ضعیف، اما برای این روزها ضروری دانستند، این گروه از مخاطبان سینما عقیده‌شان را چنین اظهار کردند: «شوخی‌های هر چند تکراری و موقعیت‌های آشنا در شرایط فعلی می‌تواند ذره‌ای از درد و زخم روان مخاطبان را کاهش دهد.»

- مروری بر جنگ ۱۲ روزه در میانه جنگ تحمیلی سوم

یکی از فیلم‌هایی که این روزها بیش از سایر آثار مورد استقبال و توجه مخاطبان قرار گرفته، «نیم‌شب» تازه‌ترین اثر سینمایی محمدحسین مهدویان است که با روایت داستانی از دوران جنگ ۱۲ روزه، توانسته هم تجربه زیسته هم وطنان این مرز و بوم را زنده کند. هم یادآور این مسئله باشد که در سخت‌ترین روزهای این کشور، مردم هستند که با همدلی و مقاومت، ایستادگی می‌کنند تا دشمن مقابل آن‌ها به زانو درآیند. این فیلم که در چهل و چهارمین جشنواره فیلم فجر نیز حضور داشت، در ارکان سینمایی با استقبال درخوش‌توجهی از سوی مردم و مسئولان قرار گرفت. به طوری که وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز درباره این اثر سینمایی در شبکه مجازی نوشت: «این فیلم در این روزها دیدنی تر است.»

معرفی
کتاب

معرفی نمایشنامه «نیروی عادت» نوشته توماس برنهارت

تلاشی بی‌پایان برای رسیدن به کمال در قالب طنز سیاه

نمایشنامه «نیروی عادت» با محوریت گروهی از هنرمندان سیرک، به ویژه رهبر سیرک کاربیدالی، شکل گرفته است و در فضایی بسته و تکرارشونده، روابط میان اعضای گروه و تلاش بی‌پایان آن‌ها برای رسیدن به کمال هنری را به تصویر می‌کشد. شخصیت‌های اصلی شامل کاربیدالی، نواش، ژانگوله‌باز، رام‌کننده و دلنک هستند که هرکدام با دغدغه‌ها، ضعف‌ها و عادت‌های خود، درگیر تمرین روزانه قطعه موسیقی کوئینتت فزل آلانو شوبرت شده‌اند. رهبر سیرک کاربیدالی، ۲۲ سال پیوهده تلاش کرده تا بی‌نقص‌ترین اجرای ممکن این قطعه موسیقی را به نمایش درآورد. تمرینی که هرگز به نتیجه مطلوب نمی‌رسد و به آیینی عبث و عذاب‌آور بدل شده است. این تمرین‌ها همواره به فاجعه ختم می‌شوند و همچنین متن را به مضحکه‌ای برای تمام ایده‌های کمال هنری تبدیل می‌کنند. کاربیدالی برای رسیدن به هدف خود به طرز ظالمانه‌ای اعضای گروه را تحت سلطه گرفته است. مدت‌هاست که اعضای گروه‌ش دیگر معنا و مفهوم تلاش جنون‌آمیز او را درک نمی‌کنند. توماس برنهارت در این اثر با نگاهی انتقادی و طنزی سیاه مفاهیمی چون کمال‌گرایی، سلطه، قدرت، شکست و روزمرگی را واکاوی کرده است. شخصیت‌ها هرکدام با ویژگی‌های منحصربه‌فرد و ضعف‌های انسانی، در چرخه‌ای از اجبار و بی‌معنایی گرفتارند و زبان نمایشنامه با تکرارها و مونولوگ‌های طولانی، فضای خفقان‌آور و پوچ اثر را تشدید می‌کند. «نیروی عادت» علاوه بر پرداختن به مناسبات هنری و انسانی، نقدی بر ساختارهای قدرت و سلطه در روابط فردی و جمعی ارائه داده است. توماس برنهارت با بهره‌گیری از طنز تلخ و زبان گزنده، جهانی را تصویر کرده که در آن، تلاش برای کمال هنری به شکستی همیشگی و تکراری می‌انجامد و شخصیت‌ها ناگزیر از ادامه این چرخه بی‌پایان هستند.

نیروی عادت / نوشته توماس برنهارت / ترجمه امیر شمس

/ نشر نی، ۱۴۰۴ / ۱۰۶ صفحه / ۱۸۰ هزار تومان

منبع: طاقچه، نی

پیشخوان

انتشار ترجمه ۱۲نمایشنامه «ساعت آمریکایی» و «مرثیه‌ای برای یک بانو» از آر تور میلر

بیم‌و امیدهای یک خانواده در دوران فروپاشی اقتصادی آمریکا

دوران رکود بزرگ و تأثیرات اقتصادی و اجتماعی آن بر جامعه آمریکا بستر بسیاری از درخشان‌ترین نمایشنامه‌های آر تور میلر است. در «ساعت آمریکایی» با خانواده «بام» همراه می‌شویم تا بار دیگر با بیم‌و امیدهای مردم عادی در بحبوحه فروپاشی اقتصادی بخوانیم، از زیرورو شدن زندگی و ارزش‌های اقتشار مختلف جامعه در مواجهه با فقر. خانواده بام، که زمانی مرفه بوده‌اند، در تقابل برای انطباق با وضعیت اقتصادی تازه‌شان با دشواری‌های مالی و عاطفی بسیاری دست و پنجه نرم کنند. میلر با نگاهی انتقادی و درعین حال همدلانه از خلال قطعات روایی مونتاژشده و با بهره‌گیری از موسیقی، روایتی واقع‌گرایانه می‌سازد که از یک سواکستی‌های نظام سرمایه‌داری را به یاد انتقاد می‌گیرد و از سوی دیگر ستایشگر مقاومت و هم‌بستگی اجتماعی است. دیگر نمایشنامه که در این مجلد منتشر شده، «مرثیه‌ای برای یک بانو» است. در نمایشنامه میلر به سراغ بستری خلوت‌تر و صمیمی‌تر از آثار معمولش می‌رود و این بار بیش از نسبت‌های اجتماعی دست‌روی روابط فردی می‌گذارد. در فضای یک مغازه، مردی به قصد انتخاب هدیه برای معشوقه ظاهراً بیمارش با زن فروشنده وارد گفت‌وگو می‌شود و به تدریج بحثی عمیق درباره عشق، مرگ و پیچیدگی‌های روابط انسانی درمی‌گیرد. مرز میان زن فروشنده و معشوق مرد کم‌کم محو می‌شود و گفت‌وگو جنبه‌ای استعاری پیدا می‌کند. میلر با دیالوگ‌هایی موجز و شاعرانه و البته با تکیه بر سکوت و مکث‌های بی‌دریی تصویری عمیق و عاطفی از تردید، تنهایی و آسیب‌پذیری می‌آفریند که بیش از هر چیز بر اشتیاق انسان به درک متقابل و معنادار تأکید دارد.

این دو نمایشنامه که در یک مجلد منتشر شده،

دوازدهمین اثر از مجموعه نمایشنامه‌های آر تور میلر

است که حسن ملکی به فارسی برگردانده و نشر نی آن

را منتشر کرده است.

ساعت آمریکایی و یک نمایشنامه دیگر / نوشته آر تور میلر

/ ترجمه حسن ملکی / نشر بیدگل، ۱۴۰۴ / ۱۴۴ صفحه /

۲۷۵ هزار تومان

منبع: بیدگل

نیست؛ بلکه باید صدای حق‌طلبی جامعه، دشمن‌شناس و موقعیت‌شناس باشد و همچون سربازی در خط مقدم جبهه فرهنگی ایفای نقش کند. طاهری در بخش دیگری از سخانش به پویایی نسل جوان اشاره کرد و افزود: جوانان امروز ما، به ویژه دهه هشتادی‌ها و نودی‌ها، بسیار هوشمند، خلاق و با بصیرت هستند. مشاهده حضور آگاهانه‌آن‌ها در تجمعات مردمی لذت‌بخش است. اما نباید از حيله‌های پیچیده دشمن غافل شد؛ دشمن با تمام قوا و ابزارهای رسانه‌ای خود، تله‌گذاری می‌کند تا جوانانی را که شاید مطالعه یا بصیرت کمتری دارند، شکار کند.

وی ادامه داد: سرباز جبهه هنر نباید اجازه دهد ذهن فرزندان این سرزمین در تله‌های انفجاری فرهنگی دشمن گرفتار شود. هر هنرمندی با هر تخصص و ابزاری که در اختیار دارد، موظف است قدرت مقابله با شیخون فرهنگی دشمن را در خود تقویت کند. طاهری در پایان گفت: هنرمند باید به روز، اهل مطالعه و کنشگر باشد. هنرمند منفعّل و ساکت که در زمان نیاز مردم مهر سکوت بر لب می‌زند، ناخواسته آب به آسیاب دشمن می‌ریزد. رسالت ما فریاد زدن حقایق و همراهی با نبض جامعه است.

این مرز و بوم علیه تجاوز دشمن ایستادگی کردند، سوگوار و مغمو هستم. این هنرمند پیشکسوت سخنان خود را با آیه‌ای از قرآن کریم زینت داد: وَلَا تَحْسَبَنَّ الدِّينَ قِلْوًا فِي سَبِيلِ... أَمْ أَوَاتِلَ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ؛ گمان مبر آن‌ان که در راه خدا کشته شده‌اند، مرده‌اند، بلکه آنان زنده‌اند

و نزد پروردگارشان روزی می‌خورند. وی شهادت را عالی‌ترین درجه از عروج انسان دانست و افزود: اگرچه شهادت حضرت آقا قلیمر را لرزاند، اما از سویی دیگر، این اندیشه در ذهنم جاری بود که برای رهبری که تمام عمر مبارک خود را در مسیر حق و مبارزه با باطل سپری کرد، مرگی جز شهادت متصور نبود و زیباترین پایان برای آن والا مقام، همین فیض عظیم شهادت بود، هرچند امروز جای خالی آن صدای گرم و امیدبخش که به ما آرامش می‌داد، عمیقاً حس می‌شود. طاهری، شهید آیت‌الله خامنه‌ای^(ع) را رهبری مقتدر توصیف کرد که در برابر امپریالیسم جهانی

دغدغه هنرمند؛ تباور خواست مردم و رهبری امت این پیشکسوت رسانه، رسالت هنرمندان در شرایط فعلی را جاده‌ای به سوی نور قلمداد کرد و گفت: موانع بسیاری، راه امید مسیر روشن است. راه هنرمند ایرانی، با هر گرایش و آیینی، در نهایت به نور ختم می‌شود و آن نور، همان حقیقت الهی است. هنرمندی که برای خدا گام بردارد، به تکلیف خود عمل کرده است و می‌تواند با آثارش، مسیری را برای صلاح دین، مردم و کشور ریل‌گذاری کند. وی تأکید کرد: دغدغه هنرمند باید برخاسته از بطن مطالبات مردم و در جهت اهداف رهبری امت باشد. هنرمند تافته‌ای جدابافته از ملت

شهید خامنه‌ای، رهبر امت و پدر معنوی جامعه طاهری، حضرت آیت‌الله سید علی خامنه‌ای^(ع) را رهبر امت واحد، پدر معنوی جامعه و امام همه ما خواند و افزود: پذیرش فقدان ایشان برایم بسیار دشوار بود. هنوز هم از نبود آن شخصیت با درایت که مجاهدانه در راه دین، اسلام و استقلال